

Financiële consequenties externe inhuur:

Kostensoort: (

Bedrag: € 0,00

Financiële consequenties opdracht / uitbesteding: (

Kostensoort:)

Bedrag:

Belast met
behandeling: J.M.M. Polman

Vergadering PS: 16 december 2016
Nr: SGR-31
Agenda nr:

16017680

Onderwerp: Instellen auditcommissie

VOORSTEL

Aan de Provinciale Staten van Zeeland

Samenvatting

De kaderstellende en controlerende rol van Provinciale Staten versterken door het instellen van een auditcommissie.

Aanleiding

Op 2 december 2015 is een brief aan Provinciale Staten gezonden naar aanleiding van de behandeling van het rapport 'De Parelduiker vreest de modder niet' in de commissie Bestuur. Uit de bespreking in die commissie bleek dat de behoefte werd onderkend om de kaderstellende en controlerende rol van PS ten opzichte van GS te versterken. Het instellen van een auditcommissie kan hier aan bijdragen. Belangrijk daarbij is op welke wijze invulling gegeven gaat worden aan het werk van deze commissie.

Wat willen we bereiken?

De kaderstellende en controlerende mogelijkheden van Provinciale Staten te verstevigen door middel van het instellen van een auditcommissie. Het is de bedoeling dat PS in hun rol de grote lijnen bespreken en dat er een totaaloverzicht is van hetgeen speelt. Specialisten kunnen zitting nemen in de auditcommissie. Op basis van de verkregen kennis en verdieping adviseert de auditcommissie aan Provinciale Staten, waarna de inhoudelijke behandeling op hoofdlijnen kan plaatsvinden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Tijdens een informatieve bijeenkomst op 18 april 2016 en een eerdere behandeling in het Presidium van 27 juni 2016 is gebleken dat er een breed draagvlak is voor het instellen van een auditcommissie door Provinciale Staten. Daarbij is ook richting gegeven voor de concrete invulling van de taken van deze commissie en de wijze waarop ze zou moeten werken. Hierover kan op basis van dit voorstel besluitvorming plaatsvinden.

Achtergrond

Ongeveer een kwart van de Provincies heeft een auditcommissie ingesteld. In de meeste gevallen is de auditcommissie of rekeningcommissie belast met het aanstellen en aansturen van de accountant en heeft ze een rol bij de planning en control cyclus.

De ontwikkeling van de auditcommissies valt samen met de dualisering van het provinciaal bestuur. De auditcommissie kan worden gezien als de ogen en de oren van Provinciale Staten op het gebied van de bedrijfsvoering.

Samenstelling van het takenpakket bij de verschillende provincies

Het takenpakket met alle mogelijke onderwerpen van de rekening/auditcommissies bij de verschillende provincies kan worden verdeeld in vier onderdelen:

I. Aanstellen en aansturen van de accountant

- Voorbereiding aanwijzing van de accountant;
- Voorbereiding van de controle door de accountant;
- Overleg met de accountant over specifieke aandachtspunten en specifieke bevindingen bij de controle;
- Evalueren van de werkzaamheden door de accountant

Voor de aanwijzing van de accountant is in de provincie Zeeland een aparte commissie ingesteld. Het overleg met de accountant vindt tot nu toe plaats in de commissie Bestuur.

II. Overleg met en aanstellen van de rekenkamer

- Bespreken van de onderzoeken en het opstellen van een advies aan Provinciale Staten over de afhandeling;
- Aanspreekpunt voor de rekenkamer;
- Voorbereiding werving en selectie van de leden van de rekenkamer

Deze taken worden bij de provincie Zeeland sinds 2011 uitgevoerd door de Programmaraad.

III. Werkzaamheden gericht op planning en control

- Provinciale Staten adviseren over de uitvoering en aanpassing van de verordeningen gebaseerd op de artikelen 216, 217 en 217a van de Provinciewet;
- Toezicht op de kwaliteit van de producten van de P&C cyclus;
- Bepalen van een standpunt over verslagen van de periodieke onderzoeken naar doelmatigheid op grond van artikel 217a van de Provinciewet van Gedeputeerde Staten;
- Provinciale Staten adviseren en overleg voeren met Gedeputeerde Staten over risicomangement;
- Provinciale Staten adviseren over de in de programma's omschreven indicatoren en kengetallen;
- Voorstel doen over de procedure voor de behandeling van vaststelling van de begroting, het jaarverslag, de jaarrekening en de overige P&C-documenten.

Deze taken worden bij de provincie Zeeland grotendeels ingevuld in de reguliere commissie- en statenvergaderingen. Verder zijn er verschillende soorten bijeenkomsten, waarin de meeste onderwerpen aan de orde komen. Met betrekking tot doelmatigheidsonderzoeken (artikel 217a van de Provinciewet) hebben PS tot op heden nog geen bemoeienis gehad.

IV. Aanvullende taken

- Advies over de verbetering van de kwaliteit van Statenvoorstellen;
- Advies over de verantwoording van de bijdragen fractieondersteuning;
- Toezien op de adequate uitvoering van informatieveiligheidsbeleid en privacybescherming;
- Op verzoek van PS of op eigen initiatief onderzoek doen naar het gevoerde beleid ten aanzien van nader door Staten te bepalen onderwerpen of projecten waarmee provinciale middelen zijn gemoeid;
- Verzamelen van kennis van over de relevante bedrijfsvoering thema's en overdracht daarvan aan Provinciale Staten;
- Advies over de financiële stukken (begroting, begrotingswijziging en jaarstukken) m.b.t. gemeenschappelijke regelingen;
- Voorbereiden of organiseren van bijeenkomsten ten behoeve van financieel-inhoudelijke verdieping op actuele thema's;

Aan verschillende taken wordt bij de provincie Zeeland invulling gegeven op de wijze zoals bij III Werkzaamheden gericht op planning & control is aangegeven. In het voorstel Kader grote projecten provincie Zeeland wordt aan een in te stellen auditcommissie een rol toegedacht met betrekking tot de jaarlijkse evaluatie van het kader grote projecten. Aan de punten over informatieveiligheidsbeleid en privacybescherming, op eigen initiatief onderzoek doen en overdracht kennis relevante bedrijfsvoeringszaken is door PS in de afgelopen jaren (nog) geen invulling gegeven.

Voorstellen:

Taken Auditcommissie

Bij de aanbesteding van de accountantsdiensten is door de inschrijvers ingegaan op nut en noodzaak van een auditcommissie. Bij andere overheden zijn er goede ervaringen met auditcommissies. Een auditcommissie is voor de provincie Zeeland nieuw. Mede hierom wordt voorgesteld om bij de in te stellen auditcommissie uit te gaan van een groeimodel.

Voorgesteld om te starten met:

- Aansturen van accountant;
 - Voorbereiding van de controle door de accountant;
 - Overleg met de accountant over specifieke aandachtspunten bij de controle;
 - Evalueren van de werkzaamheden door de accountant;
- Werkzaamheden gericht op planning en control;
 - Bepalen van een standpunt over onderzoeksprogramma en resultaten van doelmatigheidsonderzoeken van GS ingevolge artikel 217a Provinciewet. Hierbij zullen in het overleg met de accountant over specifieke aandachtspunten en bevindingen ook aspecten kunnen zitten met betrekking tot risicomanagement en kengetalen en indicatoren;
 - Voorbereiden van de verdere ontwikkeling van de planning & controlcyclus;
- Jaarlijkse evaluatie kader grote projecten.

Wettelijke grondslag auditcommissie en samenstelling

Door Provinciale Staten kunnen commissies worden ingesteld op grond van verschillende artikelen van de Provinciewet. De reguliere *Statencommissies* van de provincie Zeeland worden op grond van artikel 80 van de provinciewet ingesteld. Deze commissies zijn bedoeld om besluitvorming voor te bereiden en af te stemmen met de Gedeputeerde dan wel de Commissaris van de Koning. De commissie vergadert in principe in openbaarheid en de fracties van Provinciale Staten komen er op basis van het afspiegelingsbeginsel in.

Op basis van artikel 82 van de Provinciewet kunnen Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten zogeheten "*andere commissies*" instellen. De commissaris en de gedeputeerden zijn geen lid van een door Provinciale

Staten ingestelde andere commissie en andersom. Wel kunnen zij worden uitgenodigd om aanwezig te zijn. Provinciale Staten of Gedeputeerde Staten regelen ten aanzien van een door hen ingestelde andere commissie de openbaarheid van de vergaderingen.

Een commissie kan in een besloten vergadering, op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, omtrent het in die vergadering met gesloten deuren behandelde en omtrent de inhoud van de stukken die aan de commissie worden overgelegd, geheimhouding opleggen. Geheimhouding omtrent het in een besloten vergadering behandelde wordt tijdens die vergadering opgelegd. De geheimhouding wordt door hen die bij de behandeling aanwezig waren en allen die van het behandelde of de stukken kennis dragen, in acht genomen totdat de commissie haar opheft. Op grond van artikel 82, lid 3 kunnen Provinciale Staten ten aanzien van een door hen op grond van artikel 82 ingestelde commissie, de openbaarheid van de vergaderingen regelen. Omdat in de auditcommissie kan worden gesproken over concept stukken waarbij sprake is van onvoldragen standpunten en ambtelijke uitwisseling kan (een deel van) de vergadering van de auditcommissie soms niet openbaar zijn.

Openbaarheid

Een commissie op grond van artikel 80 van de Provinciewet vergadert in principe in het openbaar. Bij een auditcommissie wordt regelmatig gesproken over concepten (bijvoorbeeld jaarrekening en accountantsrapport). Hierdoor past een artikel 82 commissie het meest bij een auditcommissie.

Samenstelling

Voor een commissie op grond van artikel 80 geldt dat deze dient te bestaan uit een evenwichtige vertegenwoordiging van de in Provinciale Staten vertegenwoordigde groeperingen. Deze bepaling is niet bedoeld om strikte evenredigheid af te dwingen. Deze bepaling heeft tot doel om een zekere mate van spreiding van de zetels over de zetels te bewerkstelligen. Het doel is echter niet om onder alle omstandigheden voor te schrijven, dat alle fracties vertegenwoordigd moeten zijn. Dit kan onder soms te ver voeren, met name wanneer erin staten een groot aantal fracties vertegenwoordigd is. Deze commissie kent minimaal drie leden. Naast de voorzitter in ieder geval twee leden, één van de coalitie en één van de oppositie.

Op grond van artikel 82 is er meer vrijheid in de samenstelling. Afspiegeling is niet vereist, maar een evenwichtige verdeling van oppositie en coalitie verdient aanbeveling. Hoewel de commissaris en de gedeputeerden geen lid zijn van een door Provinciale Staten ingestelde commissie, kunnen ze wel op uitnodiging aanwezig zijn.

Leden van de commissie zijn lid van Provinciale Staten. Of elke fractie vertegenwoordigd dient te zijn, of de commissieleden verkozen dienen te worden en op welke grond leden worden gekozen is aan Provinciale Staten om te bepalen en te regelen.

Ten aanzien van de leden is het wenselijk de eis op te nemen dat de leden van de commissie affiniteit dienen te hebben met het taakgebied van de commissie. Het is goed om op te nemen dat de commissie zo objectief en neutraal mogelijk haar taken uitvoert zonder dat in de advisering aan PS politieke standpunten worden ingenomen.

Voorgesteld wordt:

- Auditcommissie baseren op artikel 82 van de Provinciewet
- Aantal leden van de auditcommissie beperken tot zeven leden;
- Leden benoemen op basis van inhoudelijke kennis;
- Auditcommissie adviseert aan PS zo objectief en neutraal mogelijk.

Adviseurs

Wie dienen de (vaste) adviseurs te zijn?

Naast de leden kunnen er ook (vaste) adviseurs bij de auditcommissie betrokken worden. Wie de vaste adviseurs zijn, is mede afhankelijk van het takenpakket van de commissie. Wanneer wordt uitgegaan van een smal takenpakket gericht op aanstellen/ aansturen van de accountant en de P&C stukken van de Provincie dan zouden de vaste adviseurs kunnen bestaan uit: de accountant (in contract vanaf 2017 zijn diverse overleggen met PS/statencommissie/auditcommissie opgenomen) , concerncontroller, hoofd financiën en de statenadviseur financiën. Mocht op een later moment het takenpakket worden uitgebreid, dan kan het in de rede liggen om ook het aantal adviseurs uit te breiden.

Daarnaast kan afhankelijk van het onderwerp de auditcommissie ook geadviseerd worden door tijdelijke adviseurs. Ook kan het wenselijk zijn om, afhankelijk van het onderwerp, de provinciesecretaris en de statengriffier uit te nodigen. In de Zicht op beleid-bijeenkomst is aangegeven dat gedeputeerden niet elke vergadering van de auditcommissie aanwezig moeten zijn. Afhankelijk van de te behandelen onderwerpen kunnen gedeputeerden wel uitgenodigd worden.

Voorgesteld wordt:

- Vaste adviseurs van de auditcommissie zijn accountant, concerncontroller, Hoofd financiën en de statenadviseur financiën;
- Afhankelijk van de onderwerpen kunnen gedeputeerden, provinciesecretaris, griffier der staten en tijdelijke adviseurs uitgenodigd worden.

Vergaderfrequentie

De werkzaamheden zullen zich voornamelijk concentreren aan het begin van het jaar bij het opstellen van de jaarrekening. In taal kan gedacht worden aan ongeveer vier vergaderingen in een jaar, maar het is uiteindelijk de commissie die dat zelf zal bepalen.

Voorgesteld wordt:

- De commissie bepaalt zelf het aantal vergaderingen. Voorlopig uitgaan van ongeveer vier vergaderingen per jaar.

Evaluatie

Het werken met een auditcommissie is nieuw voor de provincie Zeeland. Bovendien gaan we vanaf 2017 werken met een nieuwe accountant. Het is gewenst om het werken van de auditcommissie na een jaar te evalueren.

Voorgesteld wordt:

- Na één jaar het werk van de auditcommissie evalueren..

Reglement van orde

Voorgesteld wordt:

- Het bijgaande reglement van orde voor de auditcommissie van de provincie Zeeland 2016 vast te stellen

Ontwerpbesluit

De Staten der provincie Zeeland,
gelezen het voorstel van het presidium van 6 december 2016

;

besluiten:

1. Op grond van artikel 82 van de Provinciewet een auditcommissie instellen met als taken aansturen accountant, werkzaamheden gericht op planning en control en jaarlijkse evaluatie grote projecten;
2. Reglement van orde voor de auditcommissie van de provincie Zeeland 2016 vast te stellen;
3. De volgende leden te benoemen in de auditcommissie:
Mevrouw Kool-Blokland (CDA)
Mevrouw Van Unen (SP)
De heer Verburg (CU)
De heer Bierens (VVD)
De heer Dorst (SGP)
De heer Veraart (D66)
De heer De Wit (PVV)
De auditcommissie benoemt zelf haar voorzitter;
4. De auditcommissie te laten adviseren door accountant, concerncontroller, hoofd financiën en statenadviseur financiën. Afhankelijk van onderwerp kunnen ook gedeputeerden, provinciesecretaris en griffier der staten en tijdelijke adviseurs uitgenodigd worden
5. Één jaar na instelling wordt het werk van de commissie geëvalueerd.

Besluit van provinciale staten van Zeeland van 16 december 2016, houdende de vaststelling van het Reglement van orde voor de auditcommissie van de provincie Zeeland 2016

Provinciale staten van Zeeland

- gelezen het voorstel van het presidium van 6 december 2016;
- gelet op artikel 82 van de Provinciewet;
- overwegende dat het wenselijk wordt geacht *om de kaderstellende en controlerende rol van provinciale staten te versterken;*

besluiten het volgende reglement vast te stellen:

Reglement van orde voor de auditcommissie van de provincie Zeeland 2016

Hoofdstuk 1 Begripsbepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- a. auditcommissie: een op grond van artikel 82 Provinciewet door provinciale staten ingestelde commissie die provinciale staten ondersteunt bij het uitvoeren van haar financiële- en controlefunctie;
- b. lid: elk door provinciale staten benoemd lid van de auditcommissie;
- c. voorzitter: de door de auditcommissie uit haar midden benoemde voorzitter of zijn plaatsvervanger;
- d. secretaris: de door de griffier aangewezen secretaris van de auditcommissie;
- e. vergadering: een vergadering van de auditcommissie;
- f. accountant: de accountant zoals aangewezen door provinciale staten ingevolge artikel 217, tweede lid Provinciewet;
- g. fractie: alle leden van één politieke partij die vertegenwoordigd is in de provinciale staten.

Hoofdstuk 2 Doel, taken en samenstelling

Artikel 2 Doel

1. Met haar advisering beoogt de auditcommissie de controlerende en kaderstellende taken van provinciale staten te faciliteren en te versterken. De commissie beoordeelt hiertoe de provinciale activiteiten met betrekking tot de interne controle en verslaggeving, financieel beleid en beheer.
2. De commissie treedt niet in de bevoegdheden van provinciale staten en gedeputeerde staten.

Artikel 3 Taken

De auditcommissie heeft de volgende taken:

- a. de commissie houdt zich bezig met onderwerpen en documenten die verband houden met de planning en control cyclus;
- b. richting geven aan de accountantscontrole waaronder wordt begrepen:
 - a. voorbereiding van de controle door de accountant;
 - b. overleg met de accountant over specifiek aandachtspunten bij de controle op rechtmatigheid en op getrouwheid van de jaarrekening;
 - c. evalueren van de werkzaamheden door de accountant.
- c. het bespreken van de uitkomsten van de door gedeputeerde staten uitgevoerde doelmatigheidsonderzoeken ingevolge artikel 217a van de Provinciewet;
- d. het voorbereiden van de verdere ontwikkeling van de planning en control cyclus;
- e. de commissie brengt van haar bevindingen en aanbevelingen verslag uit aan provinciale staten.

Artikel 4 Samenstelling

1. De commissie bestaat uit ten minste vijf en ten hoogste zeven leden.
2. De leden worden door provinciale staten uit zijn midden benoemd. Provinciale staten bevordert met de benoeming van de leden een evenwichtige vertegenwoordiging van de in provinciale staten vertegenwoordigende groeperingen.
3. De benoeming geschiedt voor de zittingsperiode, gelijk aan die van de leden van de zittende staten. Dit geldt eveneens voor tussentijds benoemingen.
4. Het lidmaatschap van de commissie vervalt door het verlies van hoedanigheid van lid van provinciale staten, door ontslagname of door een met redenen omkleed besluit van provinciale staten.
5. In tussentijds in de commissie opengevallen plaatsen, wordt zo spoedig mogelijk voorzien.
6. De griffier, de secretaris/algemeen directeur, de accountant, het hoofd van de afdeling Financiën en de concerncontroller kunnen als adviseurs deelnemen aan de vergaderingen van de commissie.
7. Het lid van gedeputeerde staten dat is belast met de portefeuille financiën kan uitgenodigd worden om bij de vergaderingen aanwezig te zijn.

Artikel 5 De voorzitter

1. De leden van de auditcommissie benoemen uit hun midden benoemd de voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter;
2. De voorzitter is belast met:
 - a. het leiden van het werk en de vergaderingen van de commissie;
 - b. het bewaken van de uitgangspunten en werkwijze en het bevorderen van een zorgvuldige ondersteuning door de commissie;
 - c. het woordvoederschap namens de commissie;
 - d. het doen naleven van het reglement van orde;
 - e. de voorzitter kan één of meer van zijn taken mandateren aan de secretaris of één van de leden.

Artikel 6 De secretaris

1. Ter ondersteuning fungeert een door de voorzitter aangewezen medewerker van de statengriffie als commissiesecretaris.
2. De secretaris wordt bij de voorbereiding van de vergaderingen inhoudelijk bijgestaan door een medewerker van de afdeling Financiën en een medewerker van de eenheid Control.
3. De secretaris adviseert de commissie over zaken die het werk van de commissie betreffen.
4. De secretaris adviseert de commissie over de verdere ontwikkeling in taken en werkwijze van de commissie.

Artikel 7 Plaatsvervanging

1. Bij afwezigheid van de voorzitter wordt hij vervangen door één van de leden.
2. Bij afwezigheid van de commissiesecretaris wordt hij vervangen door een medewerker van de statengriffie, nadat hij daartoe is aangewezen door de griffier.

Hoofdstuk 3 Vergaderingen

Artikel 8 Frequentie

1. De commissie stelt op voordracht van de secretaris, een vergaderrooster vast. Bij het opstellen van het vergaderrooster wordt rekening gehouden met de planning en control cyclus.
2. Bijzondere vergaderingen kunnen door de voorzitter bijeengeroepen worden.

Artikel 9 Oproep, agenda en presentielijst

1. De secretaris zorgt dat alle leden en overige deelnemers uiterlijk tien dagen voor een vergadering een oproep vergezeld van een agenda en de daarbij behorende stukken ontvangen.
2. De secretaris stelt, in samenwerking met de Concerncontroller en het hoofd Financiën en in overleg met de voorzitter, de agenda voor elke vergadering op.
3. De secretaris is verantwoordelijk voor het administreren van de aan- en afwezigheid van voorzitter, leden en adviseurs van de commissie.

Artikel 10 Besluitvorming

1. De commissie neemt besluiten bij meerderheid van stemmen; alleen leden van de commissie hebben stemrecht.
2. Indien de stemmen staken beslist de stem van de voorzitter.
3. Om een besluit te kunnen nemen dienen tenminste drie commissieleden ter vergadering aanwezig te zijn.

Artikel 11 Bijwonen vergadering door derden

De commissie is bevoegd om gedeputeerde staten, de accountant, belanghebbenden en deskundigen uit te nodigen voor het verschaffen van inlichtingen tijdens het bijwonen van de commissievergadering.

Artikel 12 Openbaarheid en verslaglegging

1. De vergaderingen van de commissie zijn openbaar.
2. De commissie kan op voordracht van de voorzitter om gewichtige redenen besluiten dat de vergadering of een deel daarvan besloten is.
3. Als gewichtige redenen, genoemd in het tweede lid, kunnen onder andere gelden:
 - a. Financieel of economisch nadeel van belanghebbenden;
 - b. Betrokken bedrijfsbelangen;
 - c. Private belangen van belanghebbenden;
 - d. Onevenredige bevoor- of benadeling van belanghebbenden.
4. Alle tijdens de besloten vergadering aanwezigen bewaren geheimhouding omtrent de inhoud van stukken die aan de commissie zijn overlegd en omtrent hetgeen tijdens een besloten vergadering is behandeld. Artikel 91 van de Provinciewet is van overeenkomstige toepassing.
5. Van iedere vergadering van de commissie wordt een verslag op hoofdlijnen opgesteld. Het verslag van een openbare vergadering wordt in de eerstvolgende commissievergadering vastgesteld. Alle leden van provinciale staten krijgen het verslag van de vergaderingen van de commissie. Het verslag van een besloten (deel van een) vergadering is niet openbaar en wordt onder geheimhouding ter inzage gelegd voor de leden van provinciale staten.

Hoofdstuk 4 Slotbepalingen

Artikel 13 Uitleg reglement

In de gevallen waarin dit reglement niet voorziet of bij twijfel omtrent de toepassing van het reglement, beslist de commissie op voorstel van de voorzitter.

Artikel 14 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Dit reglement van orde treedt in werking met ingang van 1 januari 2017
2. Dit reglement kan worden aangehaald als "het Reglement van orde voor de auditcommissie Zeeland 2016".